

รายงานผลโครงการ
อบรมปฐมนิเทศบุคลากรประจำปี 2564 -2565
หัวข้อบรรยาย การรักษาวินัย การป้องกันไม่ให้เกิดทำผิดวินัยและการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน
วิทยากรบรรยาย โดย นายวิรัช โสภภาพล นิตกรชำนาญการ
วันที่ 15 มิถุนายน 2565
ณ ห้องประชุมชั้น 7 อาคารเฉลิมพระเกียรติจุฬารัตน์ โรงพยาบาลร้อยเอ็ด

ชื่อโครงการ

โครงการอบรม“ปฐมนิเทศบุคลากรประจำปี 2564 – 2565”

หน่วยงานที่รับผิดชอบโครงการ

กลุ่มงานพัฒนาทรัพยากรบุคคล

หน่วยงานที่ร่วมดำเนินการ

หน่วยงานใน รพ.ทุกหน่วยงาน

หลักการและเหตุผล

ปัญหาการทุจริตถือได้ว่าเป็นปัญหาใหญ่ที่ประเทศต่างๆ ทั่วโลกได้ให้ความสำคัญและพยายามที่จะแก้ไขและลดปัญหาการทุจริตในทุกรูปแบบ เนื่องจากการทุจริตเป็นปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองส่วนรวมและกระตุ้นการพัฒนาประเทศ แม้ว่าหลายประเทศได้ก้าวสู่ความทันสมัย มีระบบบริหารราชการสมัยใหม่ มีการรณรงค์จากองค์กรของรัฐหรือองค์กรอิสระต่างๆอยู่เนืองๆก็ตาม สำหรับประเทศไทยก็เช่นกัน ปัญหาการทุจริต ได้ฝังรากลึก และมีแนวโน้มว่ารูปแบบของการทุจริตจะมีความสลับซับซ้อนยิ่งขึ้น จากเดิมที่เป็น การทุจริตทางตรง เช่น การรับสินบน การทุจริตต่อตำแหน่งราชการ การทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้าง มีการเปลี่ยนเป็นรูปแบบทุจริตเชิงนโยบายมากขึ้น มีกระบวนการเพื่อเอื้ออำนวยประโยชน์ให้แก่ตนเองและพวกพ้อง โดยที่หน่วยงานของรัฐหลายแห่งได้พยายามที่จะแก้ปัญหาเพื่อป้องกันการทุจริตไม่ให้เกิดขึ้น

กระทรวงสาธารณสุขได้ดำเนินการเพื่อป้องกันปัญหาการทุจริตอย่างต่อเนื่อง โดยมีการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ราชการบริหารส่วนภูมิภาค (MOPH Integrity and Transparency Assessment : MOPH ITA) เป็นไปภายใต้แนวคิด เปิดเผยข้อมูลสู่ความโปร่งใส (Open Data to Transparency) ซึ่งเป็นหลักการพื้นฐานสำคัญของการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ราชการบริหารส่วนภูมิภาค โดยเน้นหลักการประเมินตนเอง (Self-Assessment) จากข้อเท็จจริงที่สามารถตรวจสอบได้จากเอกสาร/หลักฐานเชิงประจักษ์ในทุกมิติตั้งแต่การบริหารงานของผู้บริหารและการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ภายในหน่วยงาน ภายใต้แผนงานยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (ด้านสาธารณสุข) ยุทธศาสตร์ที่ 4 บริหารเป็นเลิศด้วยธรรมาภิบาล (Governance Excellence) แผนงานที่ 11 การพัฒนาระบบธรรมาภิบาลและองค์กรคุณภาพ โครงการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใส และเป็นเครื่องมือภายใต้

การขับเคลื่อนนโยบายกระทรวงสาธารณสุข ปี 2564 ตามพันธะสัญญาการขับเคลื่อนนโยบายกระทรวงสาธารณสุข ปี 2564 ประเด็นที่ 8 ธรรมนูญการปฏิรูปสุขภาพ โปร่งใส บริหารด้วยหลักธรรมาภิบาล โปร่งใส เป็นธรรม โดยเอกสารหลักฐานเชิงประจักษ์ (Evidence-Based Integrity and Transparency Assessment : EBIT) ได้จำแนกเป็น 9 ตัวชี้วัด ประกอบด้วย (1) ตัวชี้วัดการเปิดเผยข้อมูล (2) ตัวชี้วัดการจัดซื้อจัดจ้างและการจัดหาพัสดุ (3) ตัวชี้วัดการบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคล (4) ตัวชี้วัดการส่งเสริมความโปร่งใส (5) ตัวชี้วัดการรับสินบน (6) ตัวชี้วัดการใช้ทรัพย์สินของราชการ (7) ตัวชี้วัดการดำเนินงานเพื่อป้องกันการทุจริต (8) ตัวชี้วัดการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน และ (9) ตัวชี้วัดการเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กร ประเมินผ่านระบบ MITAS (MOPH Integrity and Transparency Assessment System) ทุกไตรมาสตามที่ปฏิทินกำหนด

โรงพยาบาลร้อยเอ็ด โดยกลุ่มงานพัฒนาทรัพยากรบุคคลซึ่งเป็นหน่วยงานในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ราชการบริหารส่วนภูมิภาค ได้เห็นความสำคัญในการประเมินตนเองตามตัวชี้วัด 3 การบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคล ที่กำหนดให้หน่วยงานมีการอบรมให้ความรู้เรื่องการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน

วัตถุประสงค์ของแผนงาน/โครงการ

- 2.1 เพื่อให้บุคลากรมีความรู้ ความเข้าใจในกฎระเบียบ วิธีปฏิบัติ ตามหลักเกณฑ์และแนวทางการปฏิบัติงานของโรงพยาบาลร้อยเอ็ดและเข้าใจถึงวัฒนธรรมองค์กร
- 2.2 เพื่อให้เกิดความรัก ความสามัคคี สร้างสัมพันธ์ภาพอันดีร่วมกันระหว่างบุคลากรใหม่
- 2.3 เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจและความตระหนักในเรื่องจริยธรรมและการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน แก่บุคลากรโรงพยาบาลร้อยเอ็ด

กลุ่มเป้าหมายที่ได้รับประโยชน์จากโครงการ

บุคลากรโรงพยาบาลร้อยเอ็ด จำนวน 150 คน

รายละเอียดการดำเนินการและงบประมาณ

สำหรับผู้เข้าอบรม

1. ค่าอาหารว่าง 2 มื้อๆละ 25 บาท x 150 คน	เป็นจำนวนเงิน	22,500 บาท
2. ค่าอาหารกลางวัน 1 มื้อๆละ 70 บาท x 150 คน x 3 วัน	เป็นจำนวนเงิน	31,500 บาท
รวมเป็นเงินทั้งสิ้น		54,000 บาท
		(ห้าหมื่นสี่พันบาทถ้วน)

ผลผลิต/ผลลัพธ์ และเป้าหมาย

บุคลากรเข้ารับการอบรมเป็นไปตามเป้าหมาย มากกว่าร้อยละ 95 (เป้าหมายจำนวน 150 คน)

มีผู้เข้าร่วมโครงการจำนวนทั้งสิ้น 150 คน

ความพึงพอใจในการจัดอบรม
ผลที่ได้จากการดำเนินงาน

อยู่ในระดับมาก

- กฎหมายภายในที่ใช้ควบคุมข้าราชการ กฎหมาย กฎ ระเบียบราชการ จรรยาบรรณ จรรยา ประมวลจริยธรรม วินัยข้าราชการ
- หลักกฎหมายที่สำคัญในการปฏิบัติราชการ ตัวอย่างการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย/ การกระทำภายในขอบเขตและตรงตามวัตถุประสงค์ของกฎหมาย
- วินัยและการรักษาวินัยข้าราชการ ตามพ.ร.บ.ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.2551 ขอบเขตวินัยข้าราชการ การลงโทษทางวินัย ตัวอย่างการกระทำที่เรียกว่าผิดวินัย
- ตัวอย่างบทลงโทษของการกระทำผิดเรื่องที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ทับซ้อน และ ตัวอย่างการกระทำผิดเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อนที่เคยเกิดขึ้น
- กฎหมายประชาชนเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อน

เอกสารอ้างอิง

โครงการ

อบรมปฐมนิเทศบุคลากรใหม่
โรงพยาบาลร้อยเอ็ด
ประจำปี 2564-2565

วิรัช โสภานถ

หัวหน้างานนิติการ โรงพยาบาลร้อยเอ็ด

1

ประเด็นนำเสนอ

1. การรักษาวินัย และ:
การป้องกันมิให้กระทำผิดวินัย
2. การขัดกันแห่งผลประโยชน์ และ
การป้องกันการขัดกันแห่งผลประโยชน์

2

การรักษาวินัย และ:
การป้องกันมิให้กระทำผิดวินัย

3

กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

- ข้าราชการ
พรบ.ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2551
- พนักงานราชการ
ระเบียบ นร ว่าด้วยพนักงานราชการ พ.ศ. 2547
- ลูกจ้างประจำ
ระเบียบ กค ว่าด้วยลูกจ้างประจำของส่วนราชการ พ.ศ. 2537
- พนักงานกระทรวงสาธารณสุข
ระเบียบ สธ ว่าด้วยพนักงานกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. 2556
- ลูกจ้างชั่วคราว
กค ว31-2542 หลักเกณฑ์วิธีปฏิบัติการบริหารงานบุคคล

วินัยข้าราชการพลเรือน

วินัย คือ
แบบแผนความประพฤติ
หรือข้อปฏิบัติ

ข้าราชการต้อง

- ซื่อสัตย์สุจริต
- ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่
- รักษาความลับ
- รักษาชื่อเสียง

ฯลฯ

วินัย

คือลักษณะเชิงพฤติกรรมที่แสดงออกมาเป็น

- การควบคุมตนเองได้
- ปฏิบัติตามการนำ
- อยู่ในระเบียบแบบแผน
- มีความเป็นระเบียบ

จุดมุ่งหมายและขอบเขตของวินัย

1. เพื่อให้งานดำเนินไปด้วยดีมีประสิทธิภาพ
2. เพื่อความเจริญ ความสงบเรียบร้อยของประชาชาติ
3. เพื่อความผาสุกของประชาชน
4. เพื่อสร้างภาพพจน์ชื่อเสียงที่ดีขององค์กร

โทษทางวินัย

1. โทษสำหรับความผิดอย่าง **ไม่ร้ายแรง**

- ภาคทัณฑ์
- ตัดเงินเดือน
- ลดเงินเดือน

โทษทางวินัย

2. โทษสำหรับความผิดอย่าง **ร้ายแรง**

- ปลดออก
- ไล่ออก

มาตรา 80

ข้าราชการต้องรักษาวินัยโดยกระทำการหรือไม่กระทำการตามที่บัญญัติไว้ในหมวดนี้โดยเคร่งครัดอยู่เสมอ

ข้าราชการผู้ปฏิบัติราชการในต่างประเทศนอกจากต้องรักษาวินัยตามที่บัญญัติไว้ในหมวดนี้แล้ว ต้องรักษาวินัยโดยกระทำการหรือไม่กระทำการตามที่กำหนดในกฎ ก.พ. ด้วย

1

วินัยต่อตนเอง

- ต้องรักษาชื่อเสียงของตน รักษาเกียรติศักดิ์ ของตำแหน่งหน้าที่ของตนมิให้เสื่อมเสีย(ม. 82 (10))
- ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง (ม. 85 (4))

แนวทางการพิจารณาเรื่อง “ประพฤติชั่ว”

- เสียเกียรติของตำแหน่งหน้าที่การงาน
- สังคมรังเกียจ
- กระทำโดยเจตนา

- กระทำความผิดอาญา
  - จนได้รับโทษโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกหรือหนักกว่าจำคุก (ม. 85 (6))
- (เว้นแต่ประมาทหรือลหุโทษ)

2

วินัยต่อประชาชน

ม. 82 (8)

ต้อนรับ
ให้ความสะดวก
ให้ความเป็นธรรม
ให้การสงเคราะห์

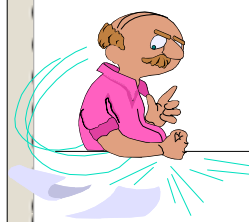

ประชาชน
ผู้ติดต่อราชการ
เกี่ยวกับหน้าที่ของตน

บริการประทับใจ

1. ยิ้มแย้มแจ่มใส
2. เต็มใจช่วยเหลือ
3. ไม่เบื่อคำถาม
4. พึงความครบถ้วน
5. รับผิดชอบต่อบริการ
6. อ่อนหวานน่ารัก
7. ไม่ล้าแต่ทำ
8. น้ำคำไพเราะ
9. เหมาะสมสถานที่
10. ไม่มีนอกใจ

บริการยอดเยี่ยม

1. ปากหมา
2. หน้ายิ้ม
3. ตักตวง
4. ถ่วงเรื่อง
5. เชื่องช้า
6. ล้าสมัย
7. ไม่แน่ชัด
8. บัดสวะ
9. ละเลย
10. เฉยชา

ม. 83 (9)

ต้องไม่ดูหมิ่น เหยียดหยาม กดขี่หรือข่มเหงประชาชนผู้ติดต่อราชการ

ดูหมิ่น ดูถูกว่าไม่จริง ไม่เก่งจริง

เหยียดหยาม การกล่าวถ้อยคำ หรือแสดงกิริยาอาการดูถูกหรือรังเกียจ

- กดขี่
- ข่มให้อยู่ในอำนาจ
  - ใช้อำนาจบังคับเอา
  - แสดงอำนาจเอา

ข่มเหง • ใช้กำลังรังแก

ม.85 (5) วินัยอย่างร้ายแรง

ดูหมิ่น เหยียดหยาม กดขี่ ข่มเหง หรือทำร้ายประชาชนผู้ติดต่อราชการอย่างร้ายแรง

3

วินัยต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ

หน้าที่ราชการ พิจารณาจาก

1. กฎหมายหรือระเบียบ
2. มาตรฐานกำหนดตำแหน่ง
3. คำสั่งหรือการมอบหมายของผู้บังคับบัญชา
4. พกุดินัย

ทุจริตต่อหน้าที่ราชการ มาตรา 85(1)

1. มีหน้าที่ราชการ

2. ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่

- โดยมีชอบเพื่อให้เกิดความเสียหาย

อย่างร้ายแรงแก่ผู้หนึ่งผู้ใด

- หรือโดยทุจริต (เพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่น

ได้ประโยชน์ที่มิควรได้) + เถยจิต

มาตรา 83 (3)

“ต้องไม่อาศัย หรือยอมให้ผู้อื่นอาศัย ตำแหน่งหน้าที่ราชการของตน หาประโยชน์ให้แก่ตนเองหรือผู้อื่น”

องค์ประกอบ

1. มีหน้าที่ราชการ
2. อาศัยหรือยอมให้ผู้อื่นอาศัยอำนาจหน้าที่นั้น
3. โดยทางตรงหรือทางอ้อมหาประโยชน์ให้แก่ตนเองหรือผู้อื่น

มาตรา 83 (5)

ไม่กระทำการหรือยอมให้ผู้อื่นกระทำการ
หาผลประโยชน์อันอาจทำให้เสียความเที่ยงธรรม
หรือเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่
ราชการของตน

องค์ประกอบ มาตรา 83 (5)

1. กระทำการหรือยอมให้ผู้อื่นกระทำการ
หาผลประโยชน์
2. อาจทำให้เสีย
  - ความเที่ยงธรรม
  - เสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่ง
หน้าที่ราชการ

เกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่

เกียรติศักดิ์ = ฐานะที่ได้รับการสรรเสริญ

ตำแหน่งหน้าที่อยู่ในฐานะอย่างไร

◇ ครู ◇ ฝ่ายปกครอง ◇ ข้าราชการ

คำนึงถึงความรู้สึกของ

◇ ประชาชน สังคม หรือ ทางการ

อุทิศเวลาของตนให้แก่ราชการ

ละทิ้งหน้าที่ราชการ

ทอดทิ้งหน้าที่ราชการ

มาตรา 82(5)

ละทิ้ง

วาง ปล่อย สละ ละเสียด
ไม่อยู่ปฏิบัติงานตามหน้าที่

ทอดทิ้ง

ไม่เอาเป็นธุระ ไม่เอาใจใส่
ตัวอยู่แต่ไม่ทำงาน

4 วินัยต่อผู้ร่วมงาน

ผู้ร่วมปฏิบัติราชการ

- ข้าราชการประเภทต่าง ๆ
- พนักงานส่วนท้องถิ่น
- พนักงานราชการ
- ลูกจ้างประจำ
- ลูกจ้างชั่วคราว
- เจ้าหน้าที่ของรัฐอื่น ๆ

- ต้องสุภาพเรียบร้อย รักษาความสามัคคี ช่วยเหลือกัน ในการปฏิบัติราชการ (ม. 82 (7))

- ต้องไม่กลั่นแกล้ง กดขี่ ช่มเหงกัน ในการปฏิบัติราชการ (ม. 83 (7))

กลั่นแกล้ง

หาความไม่ดีใส่ให้ หาอุบายให้ร้ายโดยวิธีต่าง ๆ แกล้งใส่ความ

กดขี่

- ช่มให้อยู่ในอำนาจ
- ใช้อำนาจบังคับเอา
- แสดงอำนาจเอา

ช่มเหง

- ใช้กำลังรังแก

มาตรา 83 (8)

ต้องไม่กระทำการอันเป็นการล่วงละเมิด หรือ คุกคามทางเพศตามที่กำหนดในกฎ ก.พ.

5

วินัยต่อผู้บังคับบัญชา

การปฏิบัติตามคำสั่งผู้บังคับบัญชา มาตรา 82(4)

1. มีคำสั่งผู้บังคับบัญชา

2. เป็นผู้บังคับบัญชาตามกฎหมาย

3. สิ่งในหน้าที่ราชการ

4. เป็นคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย

5. เจตนา

- (1) ถ้าเห็นว่าจะทำให้เสียหาย
  - (2) ไม่รักษาประโยชน์ของราชการ
- ❖ ขอให้ผู้บังคับบัญชาทบทวนคำสั่งเป็นหนังสือได้

การรายงานเท็จ

มาตรา 83(1)

1.

มีการรายงาน

2.

เป็นเท็จหรือปกปิดข้อความซึ่งควรต้องแจ้ง

3.

เป็นการรายงานต่อผู้บังคับบัญชา

4.

เจตนา

ไม่กระทำการข้ามผู้บังคับบัญชา

มาตรา 83 (2)

เป็นการปฏิบัติ
ราชการ

เป็นการข้าม
ผู้บังคับบัญชา
เหนือตน

เป็น
ผู้บังคับบัญชา
ตามกฎหมาย

ข้อยกเว้น

1. ผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไปเป็นผู้สั่งให้กระทำ
2. ได้รับอนุญาตเป็นพิเศษชั่วคราว

6

วินัยต่อประเทศชาติ

สนับสนุนการปกครองระบอบประชาธิปไตย
อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขด้วยความบริสุทธิ์ใจ

มาตรา 85 การกระทำความผิดวินัยในลักษณะดังต่อไปนี้
เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

(7) ละเว้นการกระทำหรือกระทำการใด ๆ อันเป็นการ
ไม่ปฏิบัติตามมาตรา 82 หรือฝ่าฝืนข้อห้ามตาม
มาตรา 83 อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่าง
ร้ายแรง

มาตรา 85 การกระทำความผิดวินัยในลักษณะดังต่อไปนี้
เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

(8) ละเว้นการกระทำหรือกระทำการใด ๆ อันเป็นการ
ไม่ปฏิบัติตามมาตรา 80 วรรคสอง และมาตรา 82 (11)
หรือฝ่าฝืนข้อห้ามตามมาตรา 83 (10) ที่มีกฎ ก.พ.
กำหนด ให้เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

Q & A

สวัสดิ์ครับ

การขัดกันแห่งผลประโยชน์ และ การป้องกันการขัดกันแห่งผลประโยชน์

CONFLICT OF INTERESTS

การขัดกันแห่งผลประโยชน์

COI

แนวคิด เรื่อง Conflict of interests

หลักการใช้อำนาจของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

- สถานะของเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้นมีความสัมพันธ์กับรัฐ 2 สถานะ
สถานะหนึ่ง คือ เจ้าหน้าที่ของรัฐที่ปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่
ซึ่งเป็นบุคคลที่ทำงานให้กับรัฐหรือตัวแทนของรัฐ
กับอีกสถานะหนึ่ง คือ เจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งเป็นเอกชนคนหนึ่ง
- เจ้าหน้าที่ของรัฐในฐานะผู้ใช้อำนาจรัฐจะทำอะไรได้ต้องมีกฎหมายให้อำนาจ
- ในฐานะเอกชนจะทำอะไรก็ได้ถ้าไม่มีกฎหมายห้าม

แนวคิด เรื่อง Conflict of interests

หลักการสากลในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

เนื่องจากเจ้าหน้าที่ของรัฐมีความสัมพันธ์กับรัฐ ๒ สถานะดังกล่าว ดังนั้น ในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐจะต้องสามารถแยกเรื่องตำแหน่งหน้าที่กับเรื่องส่วนตัวออกจากกันได้ และห้ามการกระทำที่เป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม

Conflict of Interests

การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนกับประโยชน์ส่วนรวม

หมายถึง การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการใด ๆ ตามอำนาจหน้าที่เพื่อประโยชน์ส่วนรวม แต่กลับเข้าไปมีส่วนได้เสียกับกิจกรรมหรือการดำเนินการที่เอื้อผลประโยชน์ให้กับตนหรือพวกพ้อง ทำให้การใช้อำนาจหน้าที่/การใช้ดุลยพินิจ (เพื่อส่วนรวม) เป็นไปโดยไม่สุจริต ก่อให้เกิดผลเสียต่อภาครัฐ

พื้นที่สีขาว แทน ประโยชน์ส่วนตน   พื้นที่สีเทา เกิดจากการทับซ้อนของสีขาวและสีดำ เป็นพื้นที่เกิด
พื้นที่สีดำ แทน ประโยชน์ส่วนรวม   "การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม"

องค์ประกอบ (Conflict of Interests)

- 01 บุคคลนั้นมีสถานะ เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ
- 02 มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้องกับประโยชน์ส่วนรวมในเรื่องนั้น ๆ
- 03 ประโยชน์ส่วนตน อาจเป็น ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดก็ได้ / ทรัพย์สินหรือประโยชน์ของบุคคลอื่น
- 04 เกิดสถานการณ์ที่มีผลประโยชน์ขัดกัน (มีผลประโยชน์ส่วนตนเข้าไปเกี่ยวข้อง) โดยได้กระทำการ/ตัดสินใจ/ใช้ดุลยพินิจ อย่างใดอย่างหนึ่ง

ลักษณะพิเศษ : **มิได้**หมายถึงการทุจริตเสมอไป

การรับผลประโยชน์ต่างๆ : ทักษะจำเป็น

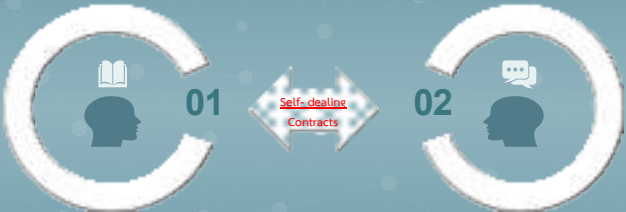
วัตถุประสงค์

เนื้อหาสาระ

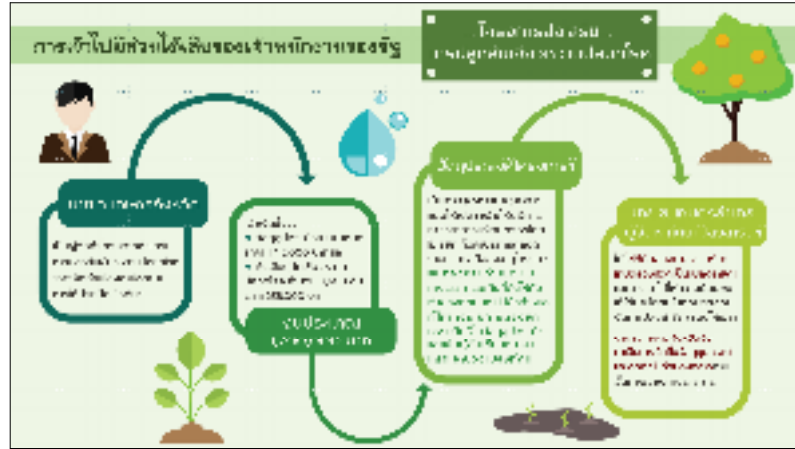
การรับผลประโยชน์ต่างๆ : ทักษะจำเป็น

ผลการประเมิน

2. การทำธุรกิจกับตัวเอง หรือเป็นคู่สัญญา

เป็นการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐ โดยเฉพาะผู้มีอำนาจในการตัดสินใจ เข้าไปมีส่วนได้เสียในสัญญาที่ทำกับหน่วยงานที่ตนสังกัด โดยอาจจะเป็นเจ้าของบริษัทที่ทำสัญญาเอง หรือเป็นของเครือญาติ สถานการณ์เช่นนี้เกิดบทบาทที่ขัดแย้ง หรือเรียกได้ว่าเป็นทั้งผู้ซื้อและผู้ขายในเวลาเดียวกัน

การเข้าไปมีส่วนได้เสียของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

การเข้าซื้อที่ดิน

การเข้าซื้อที่ดินของเจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นเรื่องที่ละเอียดอ่อนและมีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะเกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ของประชาชนและประเทศชาติ การเข้าซื้อที่ดินของเจ้าหน้าที่ของรัฐต้องเป็นไปอย่างโปร่งใสและเป็นธรรม ไม่เช่นนั้นอาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อผลประโยชน์ของประชาชนและประเทศชาติได้

3. การทำงานหลังจากออกจากตำแหน่งสาธารณะ หรือหลังเกษียณ (Post - employment)

การทำงานหลังจากออกจากตำแหน่งหน้าที่สาธารณะหรือหลังเกษียณ เป็นการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐพ้นจากตำแหน่งสาธารณะ และไปทำงานในบริษัทเอกชนที่ดำเนินธุรกิจประเภทเดียวกันหรือบริษัทที่มีความเกี่ยวข้องกับหน่วยงานเดิม โดยบุคคลผู้เคยดำรงตำแหน่งในสาธารณะมาก่อน มักจะ รู้ข้อมูลความลับ ขั้นตอนวิธีการทำงาน มีอิทธิพลต่อเจ้าหน้าที่ที่ยังดำรงตำแหน่งอยู่ และใช้อิทธิพลหรือความสัมพันธ์จากที่เคยดำรงตำแหน่งในหน่วยงานเดิมนั้นหาประโยชน์จากหน่วยงานให้กับบริษัทและตนเอง

3. การทำงานหลังจากออกจากตำแหน่งสาธารณะหรือหลังเกษียณ (Post - employment)

นอกจากนี้อาจมีข้อสงสัยได้ว่า ขณะที่ดำรงตำแหน่งอยู่ได้มีการเอื้อประโยชน์ให้กับภาคเอกชน หรือมีการปฏิบัติหน้าที่ไปโดยไม่ถูกต้องเพื่อเอกชนนั้น และเมื่อพ้นจากตำแหน่งก็จะ ได้รับการตอบแทนคืนจากภาคเอกชน ซึ่งในกรณีนี้อาจเป็น การเรียกรับสินบน ซึ่งเป็นความผิดตามกฎหมายอาญา

กรณีตัวอย่าง

- 01 ผู้บริหารระดับสูงของ **กระทรวงสาธารณสุข** ไปเป็นผู้บริหารให้กับ **บริษัทผลิตยาหลังเกษียณอายุราชการ**
- 02 ผู้บริหารระดับสูงของ **กรมประชาสัมพันธ์** ไปเป็นผู้บริหารให้กับ **บริษัทผลิตรายการโทรทัศน์** ซึ่งเป็นคู่สัญญากับกรมประชาสัมพันธ์
- 03 การที่ผู้บริหารหรือเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานที่ **เกษียณแล้ว** ใช้อิทธิพลที่เคยดำรงตำแหน่งในหน่วยงานรัฐ **รับเป็นที่ปรึกษาให้บริษัทเอกชน** ที่ตนเคยติดต่อประสานงาน โดยอ้างว่าจะสามารถติดต่อกับหน่วยงานของรัฐได้อย่างราบรื่น

4. การทำงานพิเศษ

การทำงานพิเศษ (Outside employment or moonlighting)

- การ **ตั้งบริษัท** ดำเนินธุรกิจ ที่เป็นการ แข่งขันกับหน่วยงาน หรือ องค์กรสาธารณะที่ตนสังกัด
- การรับจ้างพิเศษ เป็นที่ปรึกษาโครงการ โดยอาศัยตำแหน่งใน ราชการสร้างความน่าเชื่อถือว่าโครงการของผู้ว่าจ้างจะไม่มีปัญหาติดขัด ในการพิจารณาจากหน่วยงานที่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นสังกัดอยู่

กรณีตัวอย่าง

01

เจ้าหน้าที่ตรวจสอบภาษี กรมสรรพากร **รับจ้างทำบัญชี** และ ยื่นแบบแสดงรายการให้บริษัทที่ต้องถูกตรวจสอบ

02

ผู้จัดการโรงพิมพ์ของรัฐ **ตั้งบริษัทเอกชน** เกี่ยวกับการพิมพ์

03

เจ้าหน้าที่ของรัฐอาศัยตำแหน่งหน้าที่ทางราชการ **รับจ้างเป็นที่ปรึกษา**โครงการ เพื่อ **ให้บริษัทเอกชน** ที่ว่าจ้างนั้นมีความน่าเชื่อถือมากกว่าบริษัทคู่แข่ง

5. การรู้ข้อมูลภายใน

การรู้ข้อมูลภายใน (Inside information)

เป็นสถานการณ์ที่เจ้าหน้าที่ของรัฐใช้ประโยชน์จากการที่ตนเอง **รับรู้ข้อมูลภายใน**หน่วยงาน และนำข้อมูลนั้นไปหาผลประโยชน์ให้กับตนเองหรือพวกพ้อง อาจจะไปหาประโยชน์โดยการขายข้อมูลหรือเข้าเอาประโยชน์เสียเอง

5. การรู้ข้อมูลภายใน

กรณีตัวอย่าง

01

เจ้าหน้าที่ของรัฐ**รู้ข้อมูลโครงการ**ตัดถนนเข้าหมู่บ้าน **จึงบอกให้ญาติ** พี่น้องไปซื้อที่ดินบริเวณโครงการดังกล่าว เพื่อขายให้กับราชการในราคาที่สูงขึ้น

02

การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งเป็น**ผู้รับผิดชอบโครงการ**จ่ายโทรคมนาคม ได้ทราบคุณลักษณะเฉพาะ (Spec) ของวัสดุอุปกรณ์ที่จะใช้ในการวางโครงข่ายโทรคมนาคม แล้ว **แจ้งข้อมูล**ให้กับ**บริษัทเอกชน**ที่ตนรู้จักเพื่อให้ได้เปรียบในการประมูล

6. การใช้ทรัพย์สินของราชการเพื่อประโยชน์ส่วนตัว

การใช้ทรัพย์สินของราชการเพื่อประโยชน์ส่วนตัว (Using your employer's property for private advantage)

เป็นการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐนำเอาทรัพย์สินของราชการซึ่งจะต้องใช้เพื่อประโยชน์ของทางราชการเท่านั้นไปใช้เพื่อประโยชน์ของตนเองหรือพวกพ้อง หรือการใช้ให้ผู้บังคับบัญชาไปทำงานส่วนตัว

คดีนำทรัพย์สินราชการ ไปใช้ในงานแต่งงานลูกสาว

นายแพทย์ ช วัฒนดี คณะแพทยศาสตร์ วชิรพยาบาล ได้ใช้ **บุคลากรและทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย**ในการจัดงานมงคลสมรสของบุตรสาวที่บ้านพักส่วนตัว และใช้สถานที่เตรียมจัดงานให้หัวหน้าฝ่ายบริหารฯ ไปช่วยจัดเตรียมงาน โดยนำทรัพย์สินของคณะแพทยศาสตร์ไปติดตั้งจัดงาน ได้แก่ **เก้าอี้พร้อมปก 100 ตัว กระจกต้นไม้** ให้พนักงานใส่ต่า **น้ำกลิ้งวีดีโอ 2 เครื่อง โทรทัศน์ 1 เครื่อง สายสัญญาณ 1 ชุด ขาดังกลิ้งมอนิเตอร์ 2 เครื่อง กล้องถ่ายรูป 2 ตัว ชุดควบคุม 1 ชุด เครื่องเล่นและบันทึกวีดีโอ 1 เครื่อง**

ให้นำรถส่วนกลางของคณะแพทยศาสตร์ ได้แก่ **รถตู้ 1 คัน รถกระบะ 3 คัน** ไปใช้บรรทุกรถทรัพย์สินดังกล่าวและขนส่งเจ้าหน้าที่ไปช่วยงาน

ศาลพิพากษา จำเลยมีความผิด มาตรา 151 และ 157 ให้จำคุก 5 ปี ปรับ 20,000 บาท

คดีโทษทัณฑ์ จำคุก 2 ปี 6 เดือน ปรับ 10,000 บาท ทำคุณประโยชน์ ไม่เคยต้องโทษ จำคุกให้รอลงอาญา 2 ปี

7. การนำโครงการสาธารณะลงในเขตเลือกตั้งเพื่อประโยชน์ในทางการเมือง (Pork - barreling)

เป็นการที่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือผู้บริหารระดับสูงอนุมัติโครงการไปลงพื้นที่หรือบ้านเกิดของตนเอง หรือการใช้งบประมาณสาธารณะเพื่อหาเสียง

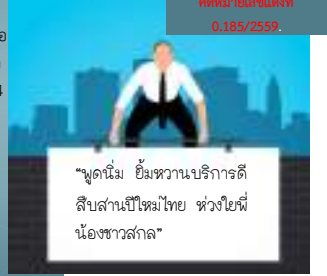
Ex. การที่นักการเมืองในจังหวัด **ขอเพิ่มงบประมาณ** เพื่อทำโครงการตัดถนนหรือสร้างสะพานในจังหวัด โดย **ใช้ชื่อหรือนามสกุลตนเองเป็นชื่อสะพานและถนน** นั้น เพื่อแสดงความเป็นเจ้าของสิ่งสาธารณะประโยชน์

คดีที่ใช้งบหลวงทำป้ายเพื่อประชาสัมพันธ์ส่วนบุคคล

สตง. ตรวจสอบงบการเงินฯ พบว่า นายจ. ออบจ. สกลนคร ได้เบิกจ่ายงบประมาณค่าจ้างจัดทำป้ายผ้าไว้มลประชาสัมพันธ์ จำนวน 3 ผืน ที่มีข้อความว่า **"พูดนิยม ยิ้มหวาน บริการดี สืบสานปณิธานไทย หัวใจที่น้องชาวสกล"** พร้อมชื่อ ตำแหน่ง และรูปของตนเอง เป็นเงิน 30,240 บาท เพื่อประชาสัมพันธ์โครงการจัดงานประเพณีสงกรานต์ โดยไม่เป็นไปตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนมาก ที่ มท 0808.2/ว 2025 สว. 20 มี.ย. 2549 ข้อ 4 **"ไม่ควรตั้งงบประมาณในลักษณะเป็นการประชาสัมพันธ์ส่วนบุคคล"**

กรมบัญชีกลาง เห็นว่ารูปแบบข้อความของป้าย เป็นลักษณะของการประชาสัมพันธ์ตนเอง ซึ่งไม่ได้แสดงถึงรูปแบบของงานและกำหนดระยะเวลาการจัดงาน อีกทั้งไม่มีภาพกิจกรรมที่สามารถสื่อถึงกิจกรรมการจัดงานประเพณีสงกรานต์ที่ได้ จึงมีคำสั่งให้ขอใช้ศาลาอินทนิมิตแทน ตาม พ.ร.บ. ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 นายจ. ออบจ.อุตรดิตถ์ไปยังผู้ว่าราชการจังหวัด และฟ้องต่อศาลปกครอง

ศาลพิพากษา
ให้ขอใช้ศาลาอินทนิมิตแทน
ตาม พ.ร.บ. ความรับผิดชอบ
ละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.
2539
คดีหมายเลขคดีที่
0.185/2559.

8. การใช้ตำแหน่งหน้าที่เอื้อประโยชน์แก่เครือญาติหรือพวกพ้อง (Nepotism)

การใช้ตำแหน่งหน้าที่แสวงหาประโยชน์แก่เครือญาติหรือพวกพ้องหรือ อาจเรียกว่า ระบบอุปถัมภ์พิเศษ

- 01 การอนุมัติ **แต่งตั้ง** คู่สมรสหรือลูกเข้มารับตำแหน่งสำคัญ ๆ ในหน่วยงาน
- 02 การใช้อำนาจ **แต่งตั้ง** หรือเลื่อนชั้นอย่างไม่เป็นธรรม
- 03 การคิดสรร **คัดเลือก** บุคลากรอย่างไม่โปร่งใส

9. การใช้อิทธิพลเข้าไปมีผลต่อการตัดสินใจของเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือหน่วยงานของรัฐอื่น (influence)

การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐอาศัยตำแหน่งหน้าที่ของตนเองเข้า **แทรกแซง** การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ให้ปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบด้วยระเบียบและกฎหมายหรือฝ่าฝืนจริยธรรม

10. การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวมรูปแบบอื่น ๆ

พฤติการณ์ของการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวมที่นอกเหนือจาก 9 รูปแบบดังกล่าว

CONFLICT OF INTERESTS

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยกรป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑.

หมวด 6

การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลประโยชน์ส่วนรวม